

EDUin vítá uvolnění prostředků na indexové financování, v dostatečné míře na ně musí navázat rozpočet pro rok 2027

Datum 12.6.2026
Subjekt EDUin
Autor Jan Vöröš Mušuta
E-mail jan.musuta@eduin.cz
Region Tschechische Republik
Kategorie Soziale Dienste, Staatsverwaltung und Selbstverwaltung, Bildung

Ministerstvo školství v tomto týdnu informovalo o tom, že školy, do kterých dochází žáci se sociálním znevýhodněním, mohou do konce roku využít částku více než 222 milionů korun na práci sociálního pedagoga a na různé formy přímé podpory těchto žáků. EDUin dlouhodobě vítá tuto cílenou podporu škol, v nichž je vzdělávání kvůli socioekonomické situaci žáků náročnější. V tiskové zprávě poukazuje na to, že pro udržení a efektivní fungování těchto podpůrných nástrojů je třeba zajistit dostatečnou míru finančních prostředků ve státním rozpočtu i pro příští kalendářní rok a v budoucnu využívat i ostatní možnosti indexového financování.

Čerstvě oznámená finanční podpora bude školám k dispozici v rámci tzv. indexového financování. To bylo na ministerstvu školství dlouhodobě připravováno a ověřováno v rámci projektu Podpora rovných příležitostí. Jeho cílem je posílit podporu a usnadnit práci učitelům a dalším pedagogickým pracovníkům v místech s vyšším podílem žáků se sociálním znevýhodněním. Tato podpora měla být školám k dispozici již od začátku tohoto roku, kvůli rozpočtovému provizoriu však bylo její spuštění odloženo, a školy tak tyto prostředky dostanou nejpozději do 9. října. V tuto chvíli mohou dle stanovených pravidel uplatňovat náklady do konce tohoto roku.

„Tuto formu podpory škol a jejich žáků dlouhodobě vítáme. Jde o jeden z nástrojů, který může velmi účinně přispívat ke snižování nerovností, které jsou jedním z dlouhotrvajících a narůstajících problémů v českém vzdělávacím systému. Tato podpora však může být účinná pouze ve chvíli, kdy na ni bude dostatek financí dlouhodobě a bude školám k dispozici kontinuálně, nikoliv jen jednorázově,“ vysvětluje programový ředitel EDUinu Jan Vöröš Mušuta.

Připomíná proto, že s dostatečnou mírou financování tohoto nástroje je třeba počítat již nyní při sestavování rozpočtu pro české školství v příštím roce. „Ústřední školní inspektor Zatloukal na dubnovém jednání školského výboru Poslanecké sněmovny uváděl, že pokud bychom chtěli indexovat v ideálním rozsahu na mateřských i základních školách, je třeba na to vyhradit částku ve výši minimálně 1,6 miliardy korun,“ uvádí Mušuta.

„Do budoucna je vhodné nevyhlašovat tuto podporu každoročně, ale zakotvit ji přímo do systému financování regionálního školství. Školy by tak s těmito prostředky mohly počítat dlouhodobě. V příštím roce navíc školy mohou využít i další formu indexového financování, kterou školský zákon umožňuje, a tou je navýšení platů učitelů v indexovaných školách,“ doplňuje Mušuta.

Na co mohou školy tuto podporu využít?

V tuto chvíli je tato podpora využitelná:

Sociální pedagog je opakovaně osvědčenou podpůrnou pozicí, která byla v loňském roce nově přidána mezi pozice pedagogických pracovníků v rámci novely školského zákona. Pomáhá rozpoznat potřeby a aktuální situaci žáků se sociálním znevýhodněním, je účinnou spojkou mezi školou, rodiči těchto žáků a odborníky či organizacemi, kteří s těmito žáky pracují na řešení různých situací.

Prostředky určené na přímou podporu těchto žáků může škola využít na vybavení, pomůcky a další nástroje využívané při vzdělávání žáka. Škola je žákům zapůjčuje. Z těchto peněz nemůže škola nakupovat učebnice, počítače, notebooky ani jiné vybavení. Součástí této podpory může být i hrazení nákladů na dojíždění do školy nebo platby za účast žáků se sociálním znevýhodněním na školních a vícedenních akcích. Školy s více než 180 žáky mohou prostředky z indexového financování využít i na nákup potravin pro snídaňové kluby. Ty se osvědčily jako účinná forma podpory školní docházky, připravenosti na výuku i vztahů mezi žáky a učiteli.

Školy, které chtějí tuto podporu využít, musí identifikovat žáky se sociálním znevýhodněním podle metodiky MŠMT a zpracovat Plán podpory pro žáka se sociálním znevýhodněním, který popisuje podporu daného žáka do konce roku 2026.

Více informací:

Jan Vöröš Mušuta, programový ředitel EDUinu
tel.: 774 886 251 / e-mail: jan.musuta@eduin.cz

<https://www.eduin.cz/clanky/eduin-tz-indexove-financovani-podminky>